

ZARZĄDZENIE

Dnia 6 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w odpowiedzi na pismo skazanego **M. M.** z 6 listopada 2025 r. zawierające sygnalizację wystąpienia podstawy do wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 9 sierpnia 2022 r. sygn. akt II AKa 138/22, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z 10 marca 2022 r. sygn. akt XVIII K 74/21, na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 *in fine* k.p.k. w zw. z art. 540 § 1 k.p.k. oraz art. 542 § 3 k.p.k.

z a r z ą d z i ł:

- 1. odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania z uwagi na brak podstaw do wszczęcia z urzędu postępowania o wznowienie postępowania;**
- 2. doręczyć odpis zarządzenia skazanemu z pouczeniem o braku zażalenia;**
- 3. sprawę zakreślić w repertorium KO jako załatwioną w inny sposób.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynął osobisty wniosek skazanego **M. M.** o wznowienie postępowania sądowego prawomocnie zakończonego wyrokiem Sądu

Apelacyjnego w Łodzi z 9 sierpnia 2022 r. sygn. akt II AKa 138/22, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z 10 marca 2022 r. sygn. akt XVIII K 74/21. W uzasadnieniu tego wniosku skazany podniósł, iż w sprawie zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., z uwagi na nienależytą obsadę sądu.

Wniosek skazanego należało potraktować, zgodnie z treścią art. 9 § 2 k.p.k. jako sygnalizację wystąpienia podstawy do wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem, bowiem podnoszone w nim uchybienie, określone w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., może stanowić podstawę wznowienia z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z uwagi na wskazywaną w treści wniosku o rozważenie wznowienia z urzędu, bezwzględną przyczynę odwoławczą, został on potraktowany jako sygnalizacja podjęcia czynności z urzędu. Pismo to nie stanowi wniosku o wznowienie postępowania w rozumieniu przepisów rozdziału 56 k.p.k., stanowiąc wyłącznie sygnalizację możliwości zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, stanowiącej podstawę do wznowienia z urzędu prawomocnie zakończonego postępowania [zob. *postanowienie Sądu Najwyższego (dalej SN) z 7 grudnia 2021 r. sygn. akt V KZ 39/21*]. Nie może być też potraktowane tak, jakby stanowiło ono wniosek o wznowienie postępowania (*por. postanowienie SN z 7 grudnia 2021 r. sygn. akt V KZ 39/21*). Pismo sygnalizacyjne złożone w trybie art. 9 § 2 k.p.k. nie implikuje więc po stronie sądu, do którego je skierowano, ani prawa, ani obowiązku jego rozpoznania (zob. *postanowienie SN z 11 stycznia 2022 r. sygn. akt IV KZ 55/21*). Zatem okoliczności podniesione w przedmiotowym wniosku mogą zostać zweryfikowane jedynie z urzędu, co już nastąpiło w związku z rozpatrzeniem tożsamego pod względem treści pisma skazanego, które wpłynęło do Sądu Najwyższego w dniu 18 grudnia 2024 r. Sąd Najwyższy w zarządzeniu z 20 lutego 2025 r. w sprawie V KO 160/24 stwierdził bowiem, iż jego weryfikacja przyniosła wynik jednoznacznie negatywny, co oznacza, że nie dostrzeżono podstaw do rozważania przez Sąd Najwyższy wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 9 sierpnia 2022 r. sygn. akt II AKa 138/22, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w

Łodzi z 10 marca 2022 r. sygn. akt XVIII K 74/21, albowiem powołanie na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw nie stanowi bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (zob. *postanowienie SN z dnia 18 lipca 2024 r. sygn. akt V KO 38/24*). Tymczasem treść pisma z 6 maja 2025 r. wskazuje jednoznacznie, iż skazany ponownie jako podstawę do wznowienia z urzędu przedmiotowego postępowania sądowego upatruje w niewłaściwej obsadzie składu Sądu Apelacyjnego w Łodzi, co łączy z udziałem w składzie sądu odwoławczego SSA X. Y. oraz SSO X.1 Y.1 delegowanej do Sądu Apelacyjnego w Łodzi, a to z powołaniem ich na urząd sędziów sądu powszechnego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 3). Jego osnovę ponownie stanowią zatem wyłącznie okoliczności towarzyszące ich powołaniu - odpowiednio na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego w Łodzi i sędziego Sądu Okręgowego w Łodzi. Jednak te okoliczności, na które wskazał skazany w piśmie sygnalizującym były już przedmiotem oceny i wypowiedzi Sądu Najwyższego w zarządzeniu z 20 lutego 2025 r. w sprawie V KO 160/24. Pogląd w nim wyrażony, z powodów tam wskazanych, jest w pełni prawidłowy, co powoduje, iż wszczęcie w chwili obecnej z urzędu postępowania wznowieniowego jest nie tyle niemożliwe, co niecelowe. Podkreślić dodatkowo należy, iż Sąd Najwyższy, także aktualnie, nie stwierdził, a wnioskujący nie wykazał, aby okoliczności kwestionowanych powołań na urząd sędziego, a w szczególności osoby trzeciej, miały wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Tylko w takim wypadku sygnalizacja mogłaby przynieść pożądany skutek. Jeżeli po mianowaniu zainteresowany nie podlega żadnej presji i nie otrzymuje instrukcji w ramach wykonywania swoich obowiązków, sam fakt, iż władze wykonawcze lub ustawodawcze uczestniczą w procesie mianowania sędziego, nie może prowadzić do powstania zależności sędziego od tych władz, ani do wzbudzenia wątpliwości co do jego niezawisłości i bezstronności (zob. *wyrok TSUE z 9 lipca 2020 r., C - 272/19, VQ przeciwko Land Hessen, w pkt 54*).

Przypomnieć wypada, iż od wejście w życie w dniu 15 lipca 2024 r. ustawy nowelizacyjnej z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego na urząd nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności, a ich badanie może nastąpić wyłącznie w trybie procedury przewidzianej w ustawie Prawo o ustroju sądów powszechnych, która to procedura w sprawie karnej może zostać zainicjowana wyłącznie przez strony (art. 42a § 3 p.u.s.p. w zw. z art. 42a § 6 pkt 6 p.u.s.p.). Wyklucza to dopuszczalność przeprowadzanie testu w innym trybie, w szczególności w ramach postępowania przewidzianego w art. 523 k.p.k. albo art. 540-542 k.p.k., a zwłaszcza w ramach art. 41 § 1 w zw. z art. 42 § 1 k.p.k., gdyż prowadziłoby to do naruszenia art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wynika to wprost z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 4 marca 2020 r. sygn. akt P 22/19 (OTK-A 2020, poz. 31)

W zaistniałym stanie rzeczy, podobnie jak uprzednio, nie ma konieczności wydania w tym przedmiocie orzeczenia, a wystarczającym jest poinformowanie strony o niestwierdzeniu podstaw do wznowienia sygnalizacj postępowania z urzędu (zob. *uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05*). Z uwagi jednak na charakter pisma procesowego, w ramach którego dokonano sygnalizacji, za celowe uznano podjęcie przedmiotowej decyzji w formie niezaskarżalnego zarządzenia.

Na niniejsze zarządzenie zażalenie nie przysługuje.

Ubocznie należy zaznaczyć, że skazany powinien mieć świadomość tego, że składanie kolejnych pism z powołaniem się na tę samą okoliczność może skutkować wydawaniem w przyszłości zarządzeń o pozostawieniu pisma w aktach

sprawy bez podejmowania dalszych czynności, a z uwagi na powody wskazane w niniejszym uzasadnieniu i treść art. 99 § 2 k.p.k. mogą one nie zawierać uzasadnienia.

[J.J.]

[r.g.]